ભારતની ભૂગોળ

- ભારત ઉપમહાદીપ કહેવાય છે, ભારતીય ઉપમાહાદ્વીપ ની ઉત્પતિ અલ્ફેડ વેગનરના સિદ્ધાંત અનુસાર 35 કરોડ વર્ષ પૂર્વે થઈ હતી. ભારતીય ઉપમહાદ્વીપમાં પાંચ દેશો ભારત, પાકિસ્તાન, નેપાળ, ભૂતાન અને બાંગલાદેશનો સમાવેશ થાય છે.
- નામકરણ: પૌરાણિક કાળમાં (રામાયણ કાળમાં) ભરતવંશી રાજાઓના નામ પરથી ભારત વંશ, અને નામ પડ્યું 'ભારત' દેશ.
- ઇંન્ડિયા: સિંધુ નદીના કિનારે રહેનારા લોક (ભારતીયો) હિન્દુ કહેવાયા. અંગ્રેજો હિન્દુને બદલે ઈન્દુ કહેતા, અને સિંધુ નદીને બદલે **Indus** નામ આપ્યું તેના પરથી શબ્દ આવ્યો **'India'**
- સ્થાન : પૃથ્વી ઉપર ઉત્તર ગોળાર્ધમાં એશિયા ખંડની દક્ષિણમાં હિંદ મહાસાગરના કિનારે ભારતીય ઉપમહાદ્વીપ આવેલ છે.
- સ્થિતિ: અક્ષાંશ ભારતની મુખ્ય ભૂમિ: ૮.૪ ઉ અક્ષાંશ - ૩૭.૬ ઉ. અશ્વાંશ
- સંપૂર્ણ ભારતભૂમિ: ૬.૪ ઉ. અશ્વાંશ ૩૭.૬ ઉ. અક્ષાંશ(લક્ષદ્વીપ સાથે)
- કર્કવૃત્ત: ૨૩.૫ ઉ. અશ્વાંશ ભારતની મધ્યમાંથી કુલ ૮ રાજ્યોમાંથી પસાર થાય છે. (પશ્ચિમથી પૂર્વ તરફના રાજયો)

ગુજરાત, રાજસ્થાન, મધ્યપ્રદેશ, છત્તીસગઢ, ત્રિપુરા, પશ્ચિમ બંગાળ, ઝારખંડ,મિઝોરમ (ગરમ છત્રી પઝામિ)

- કટિબંધ: કર્કવૃત મધ્યમાંથી પસાર થાય છે, એટલે ભારતનો દક્ષિણનો ભાગ – ઉષ્ણ કટિબંધમાં અને ભારતનો ઉત્તરનો ભાગ સમશીતોષ્ણ કટિબંધમાં.
- રેખાંશ: ભારતભૂમિ : ૬૮.૭ પૂર્વ રેખાંશથી ૯૭.૨૫ પૂ. રેખાંશ, ૮૨.૫ પૂ.રેખાંશ-ભારતની આર્શ પ્રમાણભૂત સમયરેખા ભારતના બે છેડા વચ્ચેના સમયનો તફાવત ૨ કલાકનો છે. દેશમાં સૌપ્રથમ સૂર્યોદય – અરુણાચલ પ્રદેશ. દેશમાં સૌથી છેલ્લો સૂર્યાસ્ત – ગુજરાત,
- ૮૨.૫ પૂર્વ રેખાંશ અલાહાબાદ અને વારાણસી વચ્ચે મિરઝાપુર પાસેથી પસાર થાય છે, ૮૨.૫ પૂર્વ રેખાંશ પાંચ (૫) રાજ્યોમાંથી પસાર થાય છે. પાંચ રાજ્યો ઉત્તરથી દક્ષિણ તરફ જતા: ઉત્તરપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ, છત્તીસગઢ, ઓરિસા, આંધ્રપ્રદેશ.
- ભારતના અગત્યના બિંદુઓ: ઉત્તરમાં-ઇન્દિરા કોલ (જમ્મુ-કશમીર), દક્ષિણમાં-કન્યાકુમારી (તામિલનાડુ), દક્ષિણમાં-ઇન્દિરા પોઇન્ટ (ગ્રેટ નિકોબાર), પશ્ચિમમાં-સિરક્રીક, પૂર્વમાં-વાલાંગૂ (અરૂણાચલ પ્રદેશ)
- ઉત્તર-દક્ષિણ લંબાઇ-૩૨૧૪ કિ.મી., પૂર્વ – પશ્ચિમ પહોળાઇ-૨૯૩૩ કિ.મી.
- ક્ષેત્રફળ: ૩૨,૮૭,૨૬૩ ચો. કિ.મી ક્ષેત્રકળની દંષ્ટિએ ભારત વિશ્વમાં સાતમુ સ્થાન ધરાવે છે. જે વિશ્વનો ૨.૪૨% ભાગ રોકે છે.
- વસ્તી: ૨૦૧૨ અનુસાર ભારતની વસ્તી ૧૨૧.૦૨ કરોડ વસ્તીની દંષ્ટિએ ભારતમાં વિશ્વિમાં બીજું (૨) સ્થાન ધરાવે છે, વસ્તીની દંષ્ટિએ ભારતમાં સમગ્ર વસતી ના ૧૭.૫% ભાગ રોકે છે.

ANGEL ACADEMY GANDHINAGAR 7575 072 872

જમીન સરહદ

ભારત જમીન સરહદથી ૭ દેશો સાથે જોડાયેલ છે. કુલ જમીન સરહદ ૧૫,૨૦૦ કિ.મી. છે.

1. ભારત – પાકિસ્તાન (3323 કિમી) : *રેડક્લિફ રેખા* – ગુજરાત, રાજસ્થાન, પંજાબ, જમ્મુ-કશ્મિર.
2. ભારત - અફગાનિસ્તાન(106 કિમી) : *ડુરન્ડ રેખા* **(from 1896)** – જમ્મુ કશ્મીર, ભારતની સૌથી ટૂંકી સરહદ.
3. ભારત – ચીન(3488 કિમી) : *મેકમોહન રેખા* – જમ્મુ કશ્મીર, હિમાચલ પ્રદેશ, ઉત્તરાંખંડ, સિક્કિમ, અરૂણાચલ પ્રદેશ.
4. ભારત – નેપાલ(1451 કિમી) : ઉત્તરાંખંડ, સિક્કિમ, યુપી, બિહાર, પ.બંગાળ.
5. ભારત – ભૂટાન (699 કિમી) : સિક્કિમ, પ.બંગાળ, અસમ, અરૂણાચલ પ્રદેશ.
6. ભારત – મ્યાનમાર(1643 કિમી) : અરૂણાચલ પ્રદેશ, નાગાલેન્ડ, મણીપુર, મિઝોરમ.
7. ભારત – બાંગલાદેશ(4096 કિમી) : પ.બંગાળ, અસમ, મેઘાલય, મિઝોરમ, ત્રિપુરા

રાજ્યો : (ભારત)

રાજ્યો	પાટનગર	વિશેષતા
1. જમ્મુ કશ્મીર	શ્રીનગર	ભારતનું સ્વીટ્ઝરલેન્ડ, એશિયાનું હ્રદય, પૃથ્વી પરનું સ્વર્ગ
2. પંજાબ	ચંદીગઢ	પાંચ નદીની ભુમિ, અમૃતસર-સુવર્ણનગરી હિમાચલપ્રદેશ
3. ઉત્તરાખંડ	દેહરાદુન	લીચીનગર/વનનગર, મસુરી-પર્વતોની રાણી
4. બીહાર	પટના	ભગવાનનું જન્મ સ્થળ
5. પશ્ચિમ બંગાલ	કોલકતા	મહેલોનું શહેર (ભારતનું ટેલીવુડ)
6. ઉત્તરપ્રદેશ	લખનૌ	નવાબોનું શહેર, કાનપુર-ઉત્તર ભારતનું માન્ચેસ્ટર, કાનપુર-ચામડા ઉદ્યોગ માટે જાણીતું, બરેલી-સુરમા નગરી, અલીગઢ-તાળાં નગરી
7. ઝારખંડ	રાંચી	જમશેદપુર–ટાટાનગરી ધનબાદ-ભારતનું પીટ્સબર્ગ, કોલસાનગરી
8. છત્તીસગઢ	રાયપુર	ધાન્યનો કટોરો
9. ઉડીસા	ભુવનેશ્વર	લિંગરાજ મંદિર માટે જાણીતું, પુરી-જગન્નાથપુરી (રથયાત્રા માટે જાણીતું)
10. આંધ્રપ્રદેશ	હૈદરાબાદ	સિકન્દરાબાદ – ટ્વીનસીટી
11. તમિલનાડુ	ચેન્નાઇ	સુપર પ્રસારિત નગર કોઇમ્બતુર-દક્ષિણ ભારતનું માન્ચેસ્ટર મદુરાઇ-તહેવારોનું નગર, મિનાક્ષી નગર
12. કેરલ	તિરૂવનંતપુરમ	મસાલાઓનો બગીચો, કોચીન-પૂર્વનું વેનિસ
13. કેરલ	તિરૂવનંતપુરમ્	મસાલાઓનો બગીચો, કોચીન-પુર્વનું વેનિસ
14. કર્ણાટક	બેંગલુરૂ	ઇલેકટ્રોનિક શહેર,અંતરિક્ષનું શહેર ભારતનો બગીચો,મૈસુર-કર્ણાટકનું હૈદય
15. રાજેસ્થાન	જ્યપુર	ગુલાબી શહેર, પુર્વનું વેનિસ માઉન્ટ આબુ-રાજેસ્થાનનું સીમલા જોધપુર-કિલ્લાઓનું શહેર જેસલમેર-સુર્યનગરી, ઉદયપુર-તળાવોનું શહેર
16. સિક્કીમ	ગંગટોક	ફળઉદ્યાનનું સ્વર્ગ (ભૂતાન અને નેપાળ વચ્ચે આવેલું છે)
17. ગુજરાત	ગાંધીનગર	Salt City, અમદાવાદ-ભારતનું માન્ચેસ્ટર
18. મહારાષ્ટ્ર	મુંબઇ	ભારતનું પ્રવેશદ્વાર, સાત ટાપુઓનું શહેર સુતરાઉ કાપડની રાજધાની ભારતનું આર્થિક પાટનગર, ભારતનું હોલીવુડ.
19. ગોવા	પણજી	સલીમઅલી બર્ડ અભ્યારણ્ય આવેલ છે .
20. મધ્ય	ભોપાલ	સોયાપ્રદેશ
21. તેલગણા	હૈદરાબાદ	તમાકુના ઉત્પાદનમાં દેશમાં પ્રથમ સ્થાન

અરૂણાચલ પ્રદેશ - ઇટાનગર	મણીપુર - ઇમ્ફાલ	નાગાલેન્ડ - કોહિમા	અસમ – દિસપુર
મિઝોરમ - આઇઝોલ	ત્રિપુરા – અગરતલ	મેઘાલયા – શિલોંગ	

કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ

1. દિલ્લી National Capital of India (રેલીઓનું શહેર)
2. ચંદીગઢ
3. દીવ અને દમણ – દમણ
4. દાદરા અને નગરહવેલી સેલ્વાસ (બોમ્બે હાઇકોર્ટ)
5. લક્ષદ્વીપ સમુદ્રપુત્ર – કરાવતી (કવરતિ) (લક્ષદ્વીપના વિહલદ્વીપ ઉપર પક્ષીઓનું અભયારણ – કેરલ હાઈકોર્ટ)
6. પુડુચેરી ના ચાર જિલ્લાઓમાં માહે સૌથી નાનો
7. આંદમાન – નિકોબાર પોર્ટબ્લેર. આંદમાન-નિકોબાર ટાપુસમુહને ૧૦ degree Channel અલગ પાડે છે. અહીં ભારતના એકમાત્ર સક્રિય જવાળામુખી ‘બૈરન દ્વીપ’ આવેલો છે. તેની નજીકમાં નારકોડમ ટાપુ જ્યા બે સુષુપ્ત જવાળામુખી આવેલાં છે. (ત્યાં કોલકાતા હાઈકોર્ટ લાગે છે). અંદમાન નિકોબારનું સૌથી ઊચું શિખર સૈડલ છે. વિવાદિત ‘ન્યૂમરે દ્વીપ’ ભારતનો છે.

સરોવર

ભારતનું સૌથી મોટું મીઠા પાણીનું સરોવર	વુલર સરોવર (કાશ્મીર)
ભારતનું સૌથી મોટું ખારા પાણીનું સરોવર	વુલર સરોવર (કાશ્મીર)
ભારતનું સૌથી મોટું સરોવર	સાંભર સરોવર (રાજસ્થાન)
ભારતનું સૌથી મોટુ લગુન સરોવર	ચિલ્કા સરોવર (ઓરીસ્સા)
ભારતનું સૌથી મોટું માનવનિર્મિત સરોવર (જે પંજાબના સતલજ નદી પર ભાખરા – નાંગલ બંધ પાસે)	ગોવિંદસાગર સરોવર (પંજાબ)
ભારતનું સૌથી ઊંચાંઈએ આવેલું સરોવર	ચોલાસુ સરોવર (સિક્કીમ)

ભારતની કૃષિ

- ભારતમાં લેવામા આવતા પાક અને તેમનો સમયગાળો જણાવો ,
  ખરીફ પાક (જૂન – ઓક્ટોબર) ચોમાસામાં
  રવી પાક (નવેમ્બર – માર્ચ) શિયાળામાં
  જાયદ પાક (માર્ચ – જૂન) ઊનાળામાં
- ભારતનો મુખ્ય ખાદ્યપાક ક્યો છે. ? ચોખા
- ઝુમ ખેતી એટલે શુ ?
  - સ્થાયી જમીન ન રાખવી અને અલગ – અલગ જમીન પર ખેતી કરવી અર્થાત જંગલો કાપતા જાય અને જ્યાં સુધી જમીનમાં ઉત્પાદન ક્ષમતા હોય ત્યા સુધી જ ખેતી કરવી, ઉત્પાદન ક્ષમત ઘટતા જંગલો કાપીને બીજી જમીન પર ખેતી કરવી આવી ખેતીને ઝુમખેતી કહે છે.
- ભારતના ક્યા રાજ્યોમાં ઝુમખેતી જોવા મળે છે. ? , મેઘાલય, આસામ , નાગાલેન્ડમાં રેહતા આદિવાઈઓ દ્વારા ઝુમ ખેતી થાય છે.
- હરિયાળી ક્રાંતિ એટલે શું ? ઉચ્ચ કક્ષાના બિયારણો , રાસાયણિક ખાતરો , જંતુનાશક દવાઓ , યાંત્રિક સાધનો , ખેડુતોની જાગૃતિ એ સરકારના પ્રયત્નો દ્વારા ૧૯૬૫-૬૬ દરમ્યાનથી ભારતના અનાજના ઉત્પાદનમાં જે અમૂલ્ય વૃદ્ધિ નોધાઈ છે. તેને હરિયાળી ક્રાંતિ કહે છે.
- હરિયાળી ક્રાંતિ ના જનક કોણ છે. એમ.એસ. સ્વામીનાથન
- હરિયાળી ક્રાંતિનો લાંભ ક્યા પાકને સૌથી વધુ મળ્યો, ? ઘઉ, ચોખા
- ક્યા વિસ્તારિને તેનો સૌથી વધુ લાભ મળ્યો, ? ઉત્તરપ્રદેશ , અને પંજાબ
- શ્વેતક્રાંતિ એટલે શું ? દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો કરવા માટે જે પ્રયત્નો થયા તેને શ્વેતક્રાંતિ કહે છે. – જનક = ડૉ. વર્ગીસ કુરિયન
- ઓપરેશન ફલડનો હેતું શો છે. દૂધ ઉત્પાદમાં વધારો કરવાનો .
- મેઘધનુંષકાંતિનો હેતું શો છે. ? ખેતી ક્ષેત્રે સર્વાગી વિકાસનો
- એપીકલ્ચર એટલે શું ? કૃત્રિમ રીતે મધનું ઉત્પાદન વધારવું દા:ત , મધમાખીપાલન, મરઘાપાલન , બતકાપાલન
- ફ્લોરીનકલ્ચર એટલે શું ? ફૂલોનો ઉત્પાદનમાં વધારો કરવો
- પીસીકલ્ચર એટલે શું ? માછલીઓના ઉત્પાદનમાં વધારો કરવો
- વર્મીકલ્ચર એટલે શું ? અળસિયાઓની મદદથી જમીનની ઉત્પાદકતા વધારવાનો પ્રયાસ કરવો એટલે વર્મીકલ્ચર,
- એક્વાકલ્ચર, એટલે શું ? સમુદ્રમાથી વનસ્પતિજન્ય અને પ્રાણીજન્ય એમ બંને પ્રકારના આહરનું ઉત્પાદન કરવું તેને એક્વાકલ્ચર કહેં છે ,
- હોર્ટીકલ્ચર એટલે શું ? આર્યુર્વેદિક દવાઓ , ઔષધિઓ અને સુશોભન માટેની વંનસ્પતિનું ઉત્પાદન કરતું તેને હોર્ટીકલ્ચર કહે છે.
- શેરીકલ્ચર એટલે શું ? રેશમના ઉત્પાદન માટે રેશમના કીડાનો ઉછેર
- વીટીકલ્ચર એટલે શું ? દ્રાક્ષના ઉત્પાદનમાં વધારો કરવો,
- વિશ્વમાં સૌથી વધુ ભંસો ક્યાં જોવા મળે છે. ? – ભારત
- વિશ્વમાં સૌથી વધુ ગાયો ક્યાં છે. ? – ભારતમાં
- ભારતનું વિશ્વ સ્થાન : - પશુઓની સંખ્યા માં – બીજું
- દુધાળા પશુઓની સંખ્યામાં :- પ્રથમ
- ઈંડાના ઉત્પાદનમાં :- પાંચમું
- ભારતમાં સૌથી વધુ ભેસોની ક્યાં જોવા મળે છે. ? = ઉત્તરપ્રેદેશ

- વિશ્વમાં સૌથી વધુ ઘેટાં ક્યાં જોવા મળે છે. ? – ઓસ્ટ્રેલિયા
- ભારત ઘેટાંની સંખ્યામાં ક્યું સ્થાન ધરાવે છે. ? – છઠ્ઠુ
- ભારતમાં સૌથી વધુ ઘેટા ક્યા જોવા મળે છે. ? – આંધ્રપ્રદેશમ
- વિશ્વમાં સૌથી વધુ બકરીઓ ક્યા જોવા મળે છે. ? – ભારતમાં
- ભારતમાં સૌથી વધુ બકરીઓ ક્યા જોવા મળે છે. ? – પંશ્ચિમ બંગાળ
- ભારત દૂધ ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં ક્યું સ્થાન ધરાવે છે. ? – પ્રથમ
- દૂધની બનાવટોમાં ક્યો દેશ પ્રથમ સ્થાને છ ? – ડેન્માર્ક
- ભારતમાં સૌથી વધુ દૂધ ઉત્પાદન ક્યા રાજ્યમાં થાય છે. ? – ઉત્તરપ્રદેશ
- ભારતમાં સૌથી વધુ ઈંડાનું ઉત્પાદન ક્યા રાજ્યમાં થાય છે. ? – આંધ્રપ્રદેશ
- ચામડાના ઉત્પાદનમાં ભારત વિશ્વમાં ક્યું સ્થન ધરાવે છે. ? – પ્રથમ
- ભારતનું ક્યું શહેર ચામડાના ઉત્પાદનમાં માટે જાણીતું છે. ? – કનપુર (ઉત્તરપ્રદેશ)
- ભારતમાં ઊન ઉત્પાદનમાં પ્રથમ ક્યું રાજ્ય ? – રાજસ્થાન

- પરંપરાગત અને બિનપરંપરાગત ઉર્જા સ્રોત એટલે શું ?
  પરંપરાગત ઉર્જા સ્રોત : - જે ઉર્જા સ્રોત મર્યાદિત જથ્થામાં છે. તથા જેનાથી પ્રદુષણ વધુ થાય છે. તેને પંરપરાગત ઉર્જાસ્રોત કહે છે.
  દા, ત, ખનીજ તેલ, કુદરતી વાયુ કોલસો
- ભારતમા પવનઉર્જા , સૌર ઉર્જા, ભરતી ઉર્જા અને ભૂ – તાપીય ઉર્જાની સ્થિતિ જણાવો , -
  બિનપરંપરાગત ઉર્જા ક્ષેત્રે ભારતમાં પ્રથમ નંબરે રહેલા રાજ્યોમાં
- પવન ઉર્જાઓ - તમિલનાડુ
- ભરતી ઉર્જામાં -(ગુજરાત) ભાવનગર અને વેરાવળ
- સૌર ઉર્જા ગુજરાત , રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર
- વિશ્વનું સૌર ઉર્જાથી ચાલતું સૌથી મોટામાં મોટ્ટું રસોડું તિરૂપતિ બાલાજી
- વિશ્વનું સૌથી મોટ્ટુ સોલાર પ્લાન્ટ – ભૂજ (ગુજરાત)
- રેલવે કોચ , એન્જિન , પૈડા, ઈલેક્ટ્રીક સાધનો ક્યાં બને છે. ? – રેલવેના કોચ – ઈન્ટીગરલ કોચ ફેક્ટરી પેરામ્બુર (તામિલનાડુ)
- રેલવે કોચ ફેક્ટરી – કપુરથલા (પં, બંગાળ) ,
- રેલવે ના એન્જીન – ચિતરંજન (પં, બંગાળ) , ભોપાળ (મધ્યપ્રદેશ), વારાણસી (ઉત્તરપ્રદેશ)
- રેલવેના પૈડા – “ભારત અર્થ મુવર્સ” બેગ્લોર (કર્ણાટક), છપરા (બિહાર)
- રેલવેના ઈલેક્ટ્રોનિક સાધન – પટિયાલા (પંજાબ)
- ભારતમાં વિમાનોનું ઉત્પાદન ક્યાં થાય છે. ? – બેગ્લોર
- મિગ વિમાનોનું એન્જિન ક્યાં બને છે. ? – કોરાપટ (ઓરિસ્સા)
- એર ઈન્ડિયા અને ઈન્ડિયન એરલાઈન્સ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો , . એર ઈન્ડિયા International ક્ષેત્રે કામ કરે છે. ઈન્ડિયન એરલાઈન્સ Domestic airline (રાષ્ટ્રીય તેમજ નજીકના પડોશી દેશો પાકિસ્તાન,ચીન, નેપાળ બાંગ્લાદેશમાં કાર્યરત છે.)
- ભારતના ઉડ્ડયન ક્ષેત્રમાં કોને મહારાજા ગણવામાં આવે છે. ? – એર ઈન્ડિયા
- ભારતમાં સૌપ્રથમ વિમાન ઉડ્ડયન ની શરૂઆત ક્યારે થઈ ? ક્યા ? - ૧૯૧૧, અલાહાબાદ અને નૈની વચ્ચે (ઉત્તરપ્રદેશ) તે સાથે જ વિશ્વની સૌપ્રથમ વિમાન દ્વારા ટ્પાલસેવાનો પ્રારંભ થયો

હવાઈમથકનું નામ	શહેર	હવાઈમથકનું નામ	શહેર
ઈન્દિરા ગાંધી એરપોર્ટ	દિલ્હી	અટલબિહારી બાજપાઈ એરપોર્ટ	બેંગ્લોર
સરદાર પટેલ એરપોર્ટ	અમદાવાદ	મિનામ્બકમ એરપોર્ટ (ડમડમ જૂનુ નામ)	ચેન્નાઈ
સુભાષચંદ્ર બોઝ એરપોર્ટ (નવું નામ)	કોલકાતા	રાજાસાસી એરપોર્ટ	અમૃતસર
રાજીવ ગાંધી એરપોર્ટ	હૈદરાબાદ	રાજા માનસિંહ એરપોર્ટ	જયપુર
છત્રપતિ શિવાજી એરપોર્ટ	મુંબઈ	ડેબોલીન એરપોર્ટ	પણજી (ગોવા)
ચૌધરી ચરણસિંહ એરપોર્ટ	લખનૌ		

ખનીજ ઉત્પાદન

તાંબુ, હીરા	મધ્યપ્રદેશ
કોલસો ,	ઝારખડ
રોક સલ્ફેટ	હિમાચલપ્રદેશ
અન્ય ઉત્પાદનો	પ્રથમ સ્થાને રાજ્ય
પવન ઉર્જા	તમિલનાડુ
ટોટલ ટુ વ્હીલર	તમિલનાડુ
મકાઈ	આંધ્રપ્રદેશ
મરચાં	આંધ્રપ્રદેશ
તમાકુ	આંધ્રપ્રદેશ
હળદર	આંધ્રપ્રદેશ
કઠોર	મધ્યપ્રદેશ
ચણા	મધ્યપ્રદેશ
સોયાબીન	મધ્યપ્રદેશ
કુલ તેલિબીયાં	મધ્યપ્રદેશ
તાંબું	મધ્યપ્રદેશ
યુરેનિયમ	મધ્યપ્રદેશ
ચોખા	પં, બંગાળ

શણ	પં, બંગાળ
માછલી	પં, બંગાળ
ચા	આસામ
વાંસ	આસામ
અન્ય ઉત્પાદનો પ્રથમ સ્થાને રાજ્યો	
બટાટા, દૂધ , શેરડી	ઉત્તરપ્રદેશ
કેસર , સફરજન	જમ્મુ કશ્મીર ,
કાર, સાઈકલ	હરિયાણા
ગરમ કાપડ	પંજાબ
બાજરી , ઊન	રાજસ્થાન
મોટા અનાજ	રાજસ્થાન
ડુંગળી, સંતરા	મહારાષ્ટ્ર
ખાંડ, દ્રાક્ષ, સ્કુટર	મહારાષ્ટ્ર
સૂર્યમુખી , ચંદન	કર્ણાટક
સોનું, કોફી, વિમાન	બેંગ્લોર
કાજુ, નાળિયેળ	કેરલ
કુદરતી રબર	કેરલ
મોન્ઝાઈત, રોઝવુડ	કેરલ
લવિંગ	તામિલનાડુ

* ઘઉંના ઉત્પાદનમાં ઉત્તરપ્રદેશ પ્રથમ સ્થાને છે.
* ઘઉંના પ્રતિ હેક્ટર દીઠ ઉત્પાદન – પંજાબ પ્રથમ
* મરી – મસાલા (સોપારી, ઈલાયચી, કાળાં મરી, જાયફળ, જાંવત્રી)
* થોરિયમ – વિશ્વનું સૌથી વધુ ઉત્પાદન ભારતમાં

અન્ય ઉત્પાદનોમાં ગુજરાત ભારતમાં પ્રથમ સ્થાને છે જેમ કે, =- કપાસ, એરંડા, ઈસબગુલ, વરિયાણી, જીરૂ, મગફળી, મીઠું, કેળા, ખાતર, રંગ, દવાઓ, ઘડિયાળ, ખનીજતેલ, એન્ડ, કુદરતી વાયુ, બિનપરંપરાગત ઉર્જા, ભરતી ઉર્જા, બાયોગેસ

સમગ્ર વિશ્વમાં અન્ય ઉત્પાદનોમાં ભારતનો પ્રથમ ક્રમ , કઠોળ , એરંડા, જીરૂ, વરિયાળી , ઈસબગુલ, તલ ,દૂધ, તેલિબિયા, ટીબી રોગ, ડાયબિટીશ , હાર્ટએટેક, અપંગતા, અંધત્વ, માઉથ કેન્સર, ટપાલતંત્ર

* સાઈકલ , ઘઉ , ચોખા, શાકભાજી, ફળ, રેશમના ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં પ્રથમ સ્થાને ચીન અને બીજા સ્થાને ભારત છે.
* શણના ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં પ્રથમ સ્થાને બાંગ્લાદેશ અને બીજા સ્થાને ભારત છે.
* કપાસના ઉત્પાદનમાં પ્રથમ સ્થાને અમેરિકા ,બીજા સ્થાને ભારત છે.
* તમાકુના ઉત્પાદનમાં પ્રથમ સ્થાને ચીન , બીજા સ્થાને ભારત છે.
* ડુંગળી, એઈડ્સ રોગમાં પ્રથમ સ્થાને ચીન ,બીજા સ્થાને ભારત છે.
* રેલવે તથા વસ્તી પ્રથવ સ્થાને ચીન , બીજા સ્થાને ભારત
* અનાજ તથા લશ્કરમાં પ્રથમ ચીન ત્રીજા સ્થાન ભારત છે.

ANGEL ACADEMY GANDHINAGAR 7575 072 872

ભારતીય ઉદ્યોગ

- ભારતમાં સૌપ્રથમ લોખંડનાં કારખાનાની સ્થાપના ક્યાં અને કયારે કરવામાં આવી ? - ૧૮૭૫ (કુલ્હી, પં, બંગાળ)
- TISCO નું પુરુ નામ ? – TATA IRON AND STEEL COMPANY સ્થાપના – ૧૯૦૭ , જમેશેદપુર , ઝરખંડ
- TISCO અંતર્ગત ભારતના ક્યા લોખંડ કરખાનાઓનો સમાવેશ થાય છે. ? – કુલ્હી , બર્નપુર , હીરાપૂર (પં, બગાળ)
- દ્વીતીય પંચવર્ષીય યોજના દરમ્યાન સ્થાપેલી લોંખડના કારખાના જણાવો, Hindustan steel limited ના બેનર હેઠળ રશિયાના સહાયતાથી ભિલાઈ (છત્તીસગઢ) ખાતે કારખાનું સ્થપાયું, બ્રિટનના સહયોગથી દુર્ગાપુર (પં, બંગાળ) ખાતે કરખાનું સ્થપાયું, જર્મનીના સહર્યોગથી રાઉરકેલા (ઓરિસ્સા) ખાતે લોખંડ નું કારખાનું સ્થાપાયું
- SALI, : (steel authority of India limited) સ્થાપના ૧૯૭૩
- લોખડના ઉત્પાદનમાં ભારતનું સ્થાન ક્યું છે, ? – ચોથું

  પ્રથમ – ચીન બીજા ક્રમે – જાપન

  ત્રીજા ક્રમે – અમેરિકા ચોથા ક્રમે – ભારત
- ખનીજતેલના વપરાશમાં ભારતનું સ્થાન ક્યું છે. ? – ચોથું
- ભારતમાં સૌપ્રથમ સુતરાઉ કાપડની મીલ ક્યારે, ? અને ક્યા સ્થપાઈ ? ૧૮૫૪માં , કાવસજી દાવર દ્વારા મુંબઈમાં
- ભારતમાં સૌપ્રથમ શણનું કારખાનું ક્યારે ? ક્યાં સ્થપાયું ? - ૧૮૫૪ માં , રિસરા ખાતે (પં, બગાળ)
- ભારતમાં સૌપ્રથમ ઉનની મીલ ક્યારે અને ક્યાં સ્થપાઈ ? – ૧૮૭૦ માં , કાનપુર ખાતે
- ભારતમાં સૌપ્રથમ કાગળનું કારખાનું ક્યાર અને ક્યા સ્થપાયું ? – ૧૮૧૨ માં શ્રીરામપુર (પ, બંગાળ) ખાતે
- ભારતમાં સૌપ્રથમ રેઓનનું કારખાનું ક્યારે અને ક્યાં સ્થપાયું ? – ૧૮૫૦ માં રાયપુરમ (કેરલ)
- કોને ગોલ્ડન ફાઈબર કહેવાય છે. ? – શણ
- ભારતમાં સૌથી વધુ સુતરાઉ કાપડની મીલ ક્યાં આવેલી છે. ? – કોઈમ્બતુર (તમિલનાડુ)
- ભારતમાં સૌપ્રથમ ખાંડનું કારખાનું ક્યાં સ્થપાયું ? –બિહાર (૧૯૦૩)
- BALCO :- bharata aluminum company limited - 1965
- BALCO , (બાલ્કો) ના પ્લાન્ટ જણાવો . ?- અંબિકાપુર, કરેબા (છત્તીસગઢ) , રત્નાગિરી (મહારાષ્ટ્ર)
- Nalco , national aluminium company limited , સ્થાપના , ૧૯૮૧ , કારાપુર (ઓરિસ્સા)
- ભારતમાં સૌપ્રથમ સિમેન્ટ ઉદ્યોગ ક્યારે અને ક્યાં સ્થપાયો ? – ૧૯૧૨ માં પોરબંદરમાં (ઈન્ડિય સિમેન્ટ કંપનિ)
- ભારતામાં સૌપ્રથમ સાઈકલ નું કારખાનું ક્યારે અને ક્યાં સ્થપાયું ? – ૧૯૪૦ મુંબઈમાં
- ભારતમાં જહાજ બનાવવાના કારખાના જણાવો ,
- ૧, સિધિયા સ્ટીલ નેવીગેશેન લિ, દ્વારા “હિન્દુસ્તાન શીપ યાર્ડ” વિશાખાપટ્ટનમમાં
- ૨, કોચીન શીપ યાર્ડ” કોચીન
- ૩, હુગલી ડોક એન્ડ પોર્ટ એન્જીનિયરીગં લિ. કોલકાતામાં
- ૪, ગોદા મઝગાંવ” મુંબઈમાં
- એરોપ્લેનના કારખાના જણાવો
- ૧, એરોનોટીક્સ ઈન્ડિયા લિ. – બેગ્લુરૂ
- ૨, ભારવાહક વિમાન – કાનપુર
- ૩, મિગ વિમાનના પાર્ટસ – લખનૌ
- ૪, મિગવિમાનના ઈલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણ – હૈદરાબાદ
- ભારતમાં internet ની શરૂઆત ક્યાર થઈ - ૧૫ ઓગષ્ટ્ર ૧૯૯૫
- ભારતીય ટપાલતંત્રનો વિશ્વમાં ક્યો ક્રમ આવે છે. ? – પ્રથમ
- ભારતમાં ટેલિગ્રામની શરૂઆત ક્યારે ? – ૧૯૫૩ , કોલકતાથી આગ્રા,
- ભારતમાં પોસ્ટલ ઝોન કેટલ છે. ? – આઠ
- ટેલિફોન નેટવર્કમાં ભારતનું વિશ્વમાં ક્યું સ્થાન છે. ? – દ્વિતીય (પ્રથમ – ચીન)
- ભારતની સૌથી મોટામાં મોટી એરટેલ કંપની ?- ભારતી એરટેલ
- લાલ , લીલા અને પીળા રંગનું પોસ્ટબોકસ શું સુચવે છે. ? – લાલ – જનરલ ટાપાલ અને લીલું – સ્થાનિક ટપાલ, પીળું – મેટ્રો ટપાલ

ANGEL ACADEMY GANDHINAGAR 7575 072 872